

QUARTA REUNIÓ DEL FÒRUM OCDE D'ADMINISTRACIÓ TRIBUTÀRIA

GENER 10-11 2008

Comunicat del Cap

Comunicat de Ciutat del Cap

11 de gener de 2008

Durant els últims dos dies ens hem reunit a la Ciutat del Cap, República de Sud-àfrica, els directors i subdirectors de les autoritats tributàries de 45 economies, sota els auspicis del Fòrum OCDE d'Administració Tributària (FAT). Les nostres deliberacions s'han centrat en tres aspectes:

- Les tendències globals en el món de l'empresa i les repercussions per a les administracions tributàries.
- Les conclusions i recomanacions d'una anàlisi del paper dels intermediaris fiscals que es va iniciar a Seül.
- Una anàlisi de formes concretes d'ajudar les administracions tributàries africanes a desenvolupar la seva capacitat de recaptar els tributs nacionals necessaris per complir amb els objectius del desenvolupament del mil·lenni (<http://www.un.org/millenniumgoals/>).

(i) Tendències Globals en l'administració corporativa i del patrimoni

Som plenament conscients que, de manera creixent, les administracions tributàries dels diferents països han de tenir en compte les tendències i les evolucions internacionals, així com els nous models d'actuació corporativa a l'hora de fixar les seves prioritats i camps d'interès. En la mesura en què les empreses es globalitzen i els treballadors són més mòbils al mercat internacional, hem considerat oportú, com a directors de les administracions tributàries, escoltar les opinions de l'alta direcció d'unes quantes de les empreses més grans del món sobre les grans tendències en l'administració corporativa i del patrimoni. En el seu paper de representants de diverses de les empreses més grans del món han estat en la posició de compartir les repercussions de les esmentades tendències per a les administracions tributàries i els desafiaments d'índole fiscal que, en opinió seva, sorgeixen de la interacció entre el món corporatiu i les administracions nacionals. La seva participació ens ha permès comprendre més bé les estratègies posades en pràctica en la gestió de les seves operacions globals i alhora obtenir una visió més detallada dels elements clau de les seves pràctiques comercials. Hem expressat el nostre agraïment als alts directius del món de l'empresa i hem acordat que aquest diàleg s'ha de mantenir en el futur, i seguirem fomentant la participació activa tant dels contribuents com dels intermediaris fiscals.

(ii) Resultats de la Declaració de Seül: Assolir una relació cooperativa

En una declaració emesa a la reunió del FAT en 2006, la “Declaració de Seül”, es va posar de manifest que la garantia del compliment de la normativa tributària en els diferents països ha estat difícil en la mesura en què la liberalització del comerç i del moviment de capitals, i els avenços en les tecnologies de comunicació, han obert el mercat global a una varietat de contribuents més gran. Reconeixent els avantatges d'un entorn econòmic cada vegada més obert que s'engloben en el text de la Declaració de Seül, la declaració també posa èmfasi en alguns dels reptes als quals s'enfronten les administracions tributàries amb vista a assegurar que els contribuents compleixin amb les seves obligacions conforme amb el que estableixen les diferents normatives nacionals, i també a mitigar la planificació fiscal agressiva. A la llum d'aquests fets el FAT va iniciar un estudi de l'OCDE sobre el paper dels intermediaris fiscals.

L'estudi es va iniciar fa més de quinze mesos sota la direcció de representants de l'Administració tributària del Regne Unit (HM Revenue and Customs) i de la Secretaria de l'OCDE, d'ara endavant denominat “Equip d'Anàlisi”. Tots els membres del FAT han participat en l'estudi i han consultat l'opinió del sector privat. Diversos membres de l'àmbit comptable i jurídic, juntament amb associacions empresarials que inclouen el Comitè Consultiu Empresarial i Industrial (BIAC per les seves sigles en anglès), han aportat informació i assessoria valuosa segons ha anat avançant l'estudi. Els membres del FAT desitgen reconèixer la importància i la utilitat d'aquesta acció i confirmen la seva intenció de mantenir i aprofundir el procés en curs.

L'estudi, inicialment centrat en el paper dels intermediaris fiscals en la planificació fiscal agressiva, ha evolucionat ampliant-ne l'anàlisi igualment a la relació tripartida entre les administracions tributàries, els contribuents, i els intermediaris fiscals.

L'informe que avui publiquem, dedicat als grans contribuents i als professionals que els assessoren en assumptes tributaris, pren en consideració les diverses experiències de cada país, de tal manera que les recomanacions establertes en el text poden anar destinades més a uns països que a altres. Les conclusions de més importància que es deriven de l'informe són les següents:

- Els intermediaris fiscals tenen un paper central en els nostres diferents sistemes tributaris ja que ajuden el contribuent a entendre i complir amb les seves obligacions fiscals en un món cada vegada més complex. Tanmateix, alguns d'ells són artífexs del disseny i promoció de la planificació fiscal agressiva.
- Les administracions tributàries responen de diferents maneres (i.e., registre i control dels intermediaris fiscals i divulgació ràpida de models fiscals agressius) a la participació dels intermediaris fiscals en la planificació fiscal agressiva i en revisen les estratègies de manera contínua per assegurar-se que estiguin ben fundades.
- Els intermediaris fiscals poden oferir als seus clients opcions de planificació fiscal agressiva, però és el contribuent qui estableix la seva pròpia estratègia de gestió del risc tributari i qui determina el grau de risc tributari a què es vol exposar. És el contribuent qui decideix si adopta una opció de planificació específica; i existeixen àmplies possibilitats d'incidir en la demanda de models de planificació fiscal agressiva per part dels contribuents – com a mínim pel que fa a l'objectiu d'aquest estudi, els grans contribuents corporatius.
- La gestió de riscos constitueix un instrument essencial que permet a les administracions tributàries respondre ràpidament a canvis en la conjuntura i així poder assegurar que les estratègies de gestió del risc tributari s'adrecin als àmbits de més prioritat i, en general, a garantir l'ús òptim dels recursos de l'Administració tributària.
- Per poder gestionar el risc amb eficàcia cal disposar d'informació actualitzada, pertinent i fiable, i és el contribuent mateix la millor font d'aquesta informació. Tenint en compte aquesta realitat, l'informe va analitzar la manera de fer prosperar una relació entre l'Administració tributària i el contribuent basada tant en la comunicació ràpida de possibles qüestions d'índole fiscal com en la transparència.
- Aquesta relació serà més fructífera si les administracions tributàries, en les relacions amb el contribuent i els intermediaris, poden demostrar que la seva actuació es basa en les següents característiques:
 - Comprensió fundada en coneixements del món de l'empresa
 - Imparcialitat
 - Proporcionalitat
 - Transparència
 - Agilitat

Aquestes característiques són essencials en qualsevol Administració tributària i han de sustentar totes les seves relacions amb el contribuent.

- Si les administracions tributàries poden posar de manifest que assumeixen aquestes característiques i que els processos de gestió de riscos que posen en pràctica són eficaços, serà més probable que els grans contribuents corporatius estableixin relacions amb les administracions tributàries basades en la cooperació i la confiança que l'informe descriu com a “*relació cooperativa*”.
- La *relació cooperativa* beneficia tant l'Administració tributària com el contribuent. L'informe observa que els contribuents que es comporten d'una manera transparent podran esperar un grau de garantia tributària més elevat i una resolució de problemes fiscals més ràpida juntament amb inspeccions menys àmplies i menors despeses de compliment.

- En les seves relacions amb els intermediaris fiscals i els contribuents les administracions tributàries han de sospesar els avantatges de posar en pràctica el model de relació cooperativa enfront de les actuacions tradicionals d'aplicació de la normativa fiscal nacional.

El comunicat inclou un annex que resumeix les recomanacions aportades per l'Equip d'Anàlisi: L'informe està disponible en la pàgina web <http://www.oecd.org/dataoecd/28/34/39882938.pdf>.

En opinió dels participants, la demanda de sistemes de planificació fiscal agressiva no desapareixerà, ni tampoc tots els intermediaris fiscals no desistiran d'oferir els productes de planificació fiscal agressiva. Encara més, certs grans contribuents corporatius poden optar per no participar en aquestes “*relacions cooperatives*”. En millorar els processos de gestió de riscos en la identificació dels esmentats contribuents i assignar-hi els recursos necessaris podrem garantir el compliment de la llei. Aquells grans contribuents i els seus assessors fiscals que no vulguin operar en un entorn de transparència hauran de ser conscients que ells no podran beneficiar-se a expenses d'altres.

Durant les sessions també s'ha comentat que alguns bancs, especialment la banca d'inversió, tenen un paper central en la formulació i posada en pràctica dels sistemes de planificació fiscal agressiva, tant per als seus clients com en les seves pròpies operacions interbancàries i patrimonials. L'Equip d'Anàlisi no ha pogut aprofundir en el coneixement del *modus operandi* d'aquest sector, cosa que dificulta l'anàlisi dels beneficis que aporta la *relació cooperativa* per a aquests contribuents. Certs individus de patrimoni personal elevat poden participar igualment en la planificació fiscal agressiva, però la falta de temps va impedir que l'Equip d'Anàlisi pogués reflexionar sobre l'estratègia òptima en aquest context. Aquest serà un altre àmbit d'anàlisi en el futur, basat en les activitats actuals del Comitè d'Assumptes Fiscals (CAF) de l'OCDE.

Les nostres deliberacions dels dos últims dies han demostrat els avantatges creixents de les tècniques de gestió de risc que, amb gran probabilitat, resultarien de l'actuació sistemàtica tant de les administracions tributàries com dels contribuents, conforme als principis bàsics de la “*relació cooperativa*”. Per tant, hem expressat la nostra conformitat amb la idea que les administracions tributàries potser vulguin definir els seus propis plans per establir la manera d'avançar de mica en mica cap a la consecució dels principis globals continguts en el text de l'informe. Així mateix, hem acordat revisar i compartir experiències relatives a les qüestions que se susciten en l'informe, incloent-hi la “*relació cooperativa*”.

Els membres del FAT han agraït a Dave Hartnett, president en funcions de l'Administració tributària del Regne Unit, la seva inestimable aportació a l'Estudi sobre el Paper dels Intermediaris Fiscals. El FAT també ha agraït al Grup de Treball del Regne Unit la seva important contribució.

(iii) Desenvolupar el potencial de les administracions tributàries africanes

Agraïm la participació de diversos directors d'administracions tributàries africanes, per primera vegada, en les nostres deliberacions, ja que ens ha permès intercanviar experiències sobre una gran varietat d'assumptes. La seva presència ens ha ajudat a comprendre més bé el progrés assolit i els reptes a què s'enfronten, alguns d'ells compartits i altres particulars als països africans.

Hem conclòs que un grau d'eficàcia i eficiència més elevat en les administracions tributàries del continent africà ajudaria en la construcció d'estats i administracions de més capacitat i responsabilitat davant les necessitats dels seus ciutadans. Igualment hem manifestat que per poder establir aquestes administracions cal establir relacions conjuntes que permetin consolidar la capacitat institucional necessària així com ajudar a desenvolupar aquest potencial. Som plenament conscients del treball que encara ens queda per fer en aquest camp, i per tant recolzem enèrgicament la proposta de continuar amb aquest diàleg amb la celebració d'una conferència sobre *Impostos, Governabilitat i Desenvolupament del Potencial a l'Àfrica* a finals de maig, 2008.

Aquesta conferència, sota els auspicis de l'Administració tributària de Sud-àfrica, reunirà directors d'administracions tributàries africanes amb organismes que participen en activitats fiscals i de governabilitat i que inclouen l'FMI (Fons Monetari Internacional, l'OCDE, l'OMD (Organització Mundial de Duanes), i agències donants. Hi ha la previsió que, entre altres temes a tractar, la conferència porti més enllà les deliberacions d'aquesta reunió i explori les possibilitats d'optimitzar els esforços en curs orientats a

reforçar la capacitat de les administracions tributàries africanes. Aquestes possibilitats inclouen la nostra proposta que la conferència a celebrar al maig de 2008 estudiï la creació d'un Centre Fiscal Internacional al continent africà finançat per donants i agents interessats. En general, el nucli de les activitats del Centre seria la definició d'un enfocament més consistent en el desenvolupament del potencial al continent africà. Així, el Centre col·laboraria, si fos possible, amb organismes internacionals interessats i altres institucions i donants en el desplegament i l'aplicació de bones pràctiques. Igualment podria identificar oportunitats d'establir sinergies, i garantir l'ús òptim dels limitats recursos disponibles.

(iv) El camí cap al futur

També hem impulsat els altres assumptes esmentats en la Declaració de Seül, amb les següents conclusions:

- És la nostra intenció completar el projecte que es va iniciar a Seül per millorar la formació de funcionaris tributaris en el camp de la fiscalització internacional durant l'any actual.
- Hem constatat l'excel·lent progrés que s'ha assolit en la redacció del directori de planificació fiscal agressiva, instant que es mantingui aquesta important activitat.
- Hem constatat que actualment s'estan analitzant més en detall les possibilitats de posar en pràctica els Principis de Govern Corporatiu de l'OCDE en el camp tributari i continuar compartint experiències dins del marc de diàleg amb els consells d'administració d'empreses cotitzades pel que fa a les seves estratègies de gestió dels riscos tributaris.

Hem destacat igualment el progrés assolit per l'OCDE en les seves tasques centrades en els centres financers *Offshore*, i manifestem que aquesta iniciativa és complementària a les accions del FAT pel que fa al millor compliment de la disciplina fiscal.

Aquestes iniciatives i els treballs complementaris a l'Estudi sobre Intermediaris Fiscals seran objecte de discussió en la nostra pròxima reunió.

A més és la nostra intenció fomentar el diàleg global amb els grans contribuents corporatius i els seus assessors. Hem constatat que si treballem juntament amb el món de l'empresa podem exercir certa influència i derivar lliçons sobre l'entorn en què actuen les nostres administracions tributàries. Ens complau observar com les empreses responen a les nostres preocupacions col·lectives, manifestades a Seül i confiem que ara i en futur puguin aprofitar els nostres debats tant com nosaltres.

Estem convençuts de la necessitat d'incrementar el grau d'intercanvi d'informació i de cooperació a escala internacional a mesura que el món dels negocis es globalitzi amb vista a poder desenvolupar una visió compartida de l'impacte de la globalització de les nostres administracions tributàries. L'èxit del FAT ens demostra que la unió ens fa més forts i seguirem en el nostre intent de reforçar la cooperació entre nosaltres a escala internacional.

Finalment, expressem el nostre agraïment al govern de Sud-àfrica i a l'Administració tributària sud-africana per haver organitzat aquesta quarta reunió del Fòrum d'Administracions Tributàries i al lideratge que Mark Everson, exdirector de l'Administració tributària dels Estats Units (Internal Revenue Service, EUA), i Paul Gray, exdirector de l'Administració tributària del Regne Unit (HM Revenue and Customs, UK), han aportat al FAT des de la reunió de Seül. Agraïm l'oferta del Servei d'Administració Tributària de Mèxic (SAT) de ser el país amfitrió de la cinquena reunió del FAT a celebrar al maig de 2009. S'adjunta una llista amb els països i organismes participants.

Annex

Recomanacions de l'informe de l'Equip d'Anàlisi

Com es reflecteix en el text del present informe, les relacions existents entre les administracions tributàries, els contribuents i els intermediaris fiscals varien de manera important entre els diferents països membres del FAT. És més, aquestes relacions estan conformades segons els diferents marcs administratius, normatius i culturals. Per tant, cada país ha de decidir la manera de posar en pràctica les esmentades recomanacions en el seu propi context nacional. Les recomanacions que apareixen a continuació s'han d'entendre d'acord amb aquest principi.

Pel que fa a la gestió de riscos l'Equip d'Anàlisi recomana que els països del FAT:

- utilitzin la gestió de riscos com a instrument d'assignació de recursos per respondre a una sèrie de riscos jerarquitzada, incloent-hi la planificació fiscal agressiva;
- mantinguin el seu suport a les tasques de l'OCDE en curs sobre la gestió de riscos;
- segueixin identificant maneres de treballar conjuntament i de millorar l'intercanvi d'informació, especialment pel que fa als assumptes esmentats en el present informe;
- defineixin els seus propis mètodes per enfrontar-se al risc que suposen els intermediaris fiscals; i
- garanteixin que les institucions que estableixen normes de comptabilitat siguin conscients de les necessitats de les administracions tributàries.

Per tal d'eleva la qualitat de la resposta a les necessitats dels contribuents, l'Equip d'Anàlisi recomana que les administracions tributàries segueixin millorant la seva capacitat en els següents camps:

- comprensió fundada en coneixements del món de l'empresa
- imparcialitat
- proporcionalitat
- franquesa (divulgació i transparència)
- receptivitat

Per millorar la comprensió per mitjà del coneixement del món empresarial, l'Equip d'Anàlisi recomana que les administracions tributàries (i) analitzin la possibilitat de treballar juntament amb els grans contribuents corporatius i amb els intermediaris fiscals per facilitar la formació sobre temes d'importància, i (ii) examinin la manera en què la seva organització i estructura puguin avançar en el desenvolupament del coneixement del món de l'empresa.

Pel que fa a la franquesa, l'Equip d'Anàlisi recomana que:

- Les administracions tributàries examinin la possibilitat de millorar el nivell de transparència dins de la seva estratègia global cap a la gestió de risc, incloent-hi els tipus de comportament o de transaccions que l'Administració tributària defineix com a risc i la seva modalitat de resposta.
- les administracions tributàries no han de publicar detalls puntuals que defineixin els mètodes de selecció de contribuents o de sectors per a la seva investigació, incloent-hi els algoritmes que s'utilitzen en els sistemes automatitzats de definició de risc, atès que això podria animar certs contribuents a actuar de forma indeguda.
- cada país ha de decidir si ha d'actuar de manera oberta i -si de cas- la modalitat a posar en pràctica en avaluar el nivell de risc que s'assigna a cada contribuent; i
- els països han de revisar la seva estratègia davant les consultes.

Pel que fa referència a la relació cooperativa, l'Equip d'Anàlisi recomana que les administracions tributàries defineixin un entorn fiscal orientat cap a la confiança i la cooperació, de manera que es pugui establir una relació cooperativa amb els grans contribuents corporatius.

En relació amb els contribuents i assessors fiscals no interessats en la possibilitat de millorar la divulgació i la transparència, l'Equip d'Anàlisi recomana que:

- Les administracions tributàries han de calcular el nivell de risc dels contribuents en funció de la informació disponible i actuar en conseqüència; i
- les administracions tributàries han de fer ús d'un enfocament centrat en el risc per fixar la seva atenció en els assessors fiscals que no accepten formar part de relacions que beneficiïn ambdues parts, i així deixar patent que aquesta actitud tindrà conseqüències.

Annex

Economies i organitzacions participants en la IV Reunió del Fòrum d'Administració Tributària de l'OCDE.

Alemanya, Argentina, Austràlia, Àustria, Bèlgica, Brasil, Botswana, Canadà, Xile, Xina, Dinamarca, Eslovènia, Espanya, Federació Russa, Finlàndia, França, Ghana, Hong Kong Xina, Hongria, Índia, Irlanda, Itàlia, Japó, Corea, Malàisia, Mèxic, Moçambic, Nigèria, Nova Zelanda, Noruega, Països Baixos, Polònia, Portugal, Regne Unit, República Txeca, República d'Eslovàquia, República de Sud-àfrica, Ruanda, Senegal, Singapur, Suècia, Suïssa, Turquia, Uganda, Estats Units.

Fons Monetari Internacional (FMI), La Comissió Europea, Organització Intraeuropea d'Administracions Tributàries (IOTA), Organització Mundial de Duanes (OMD)